AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2004. június 22. *

A T-185/02. sz. ügyben,

Claude Ruiz-Picasso (lakóhelye: Párizs [Franciaország]),

Paloma Ruiz-Picasso (lakóhelye: London [Egyesült Királyság]),

Maya Widmaier-Picasso (lakóhelye: Párizs),

Marina Ruiz-Picasso (lakóhelye: Genf [Svájc]),

Bernard Ruiz-Picasso (lakóhelye: Párizs)

(képviseli őket: C. Gielen ügyvéd)

felpereseknek

* Az eljárás nyelve: német.

a **Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM)** (képviseli: G. Schneider és U. Pfleghar, meghatalmazotti minőségben),

alperes ellen,

a másik fél az OHIM fellebbezési tanácsa előtti eljárásban, beavatkozó az Elsőfokú Bíróság előtt:

a **DaimlerChrysler AG** (székhelye: Stuttgart [Németország], képviseli: S. Völker ügyvéd, kézbesítési cím: Luxembourg),

az OHIM harmadik fellebbezési tanácsának a „Succession Picasso" és a DaimlerChrysler AG közötti felszólalási eljárásban 2002. március 18-án hozott határozata (R 0247/2001-3. sz. ügy) ellen benyújtott keresete tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
(második tanács),

tagjai: N. J. Forwood elnök, J. Pirrung és A. W. H. Meij bírák,

hivatalvezető: D. Christensen tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2003. november 11-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 A beavatkozó 1998. szeptember 11-én német nyelven közösségi védjegy-bejelentési kérelmet nyújtott be a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalhoz (védjegyek és formatervezési minták) (a továbbiakban: OHIM) a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i módosított 40/94/EK tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.) alapján.

2 A lajstromoztatni kívánt védjegy a PICARO szómegjelölés volt.

3 A bejelentést a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, felülvizsgált és módosított, 1957. június 15-i Nizzai Megállapodás szerinti 12. osztályba tartozó árukra vonatkozóan tették a következő leírással: „Személygépkocsik és alkatrészeik, omnibuszok".

4 A védjegybejelentés a *Közösségi Védjegyértesítő* 1999. május 25-i számában került meghirdetésre.

5 1999. augusztus 19-én a „Succession Picasso" személyegyesülés (a továbbiakban: Picasso örökösök), mely a francia Code Civil 815. és azt követő cikkeinek értelmében örökölt, osztatlan közös tulajdonnal rendelkezik — amelynek tulajdonostársai a felperesek — felszólalást nyújtott be a védjegy-bejelentési kérelemmel szemben a 40/94 rendelet 42. cikkének (1) bekezdése alapján a bejelentés által érintett összes áru vonatkozásában. A felszólalás alátámasztásaként a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti összetéveszthetőségre hivatkozott. A felszólalás alapja a 614 867. sz. közösségi védjegy (a továbbiakban: korábbi védjegy) fennállása volt, melynek jogosultja a „Picasso örökösök". A korábbi védjegyet, azaz a PICASSO szóvédjegyet, 1997. augusztus 1-jén jelentették be, és 1999. április 26-án lajstromozták olyan áruk vonatkozásában, melyek a Nizzai Megállapodás értelmében a 12. osztályba tartoznak és az alábbi leírásnak felelnek meg: „Járművek; szárazföldi, légi vagy vízi közlekedési eszközök, gépkocsik, autóbuszok, teherautók, kamionok, furgonok, lakókocsik, pótkocsik, utánfutók".

6 2001. január 11-i határozatával a felszólalási osztály elutasította a felszólalást azzal az indokkal, hogy a szóban forgó megjelölések között nem áll fenn az összetévesztés veszélye.

7 2001. március 7-én a „Picasso örökösök" a 40/94 rendelet 59. cikke értelmében fellebbezést nyújtott be az OHIM-hoz, mely a felszólalási osztály határozatának megsemmisítésére és a védjegybejelentés elutasítására irányult.

8 Az OHIM harmadik fellebbezési tanácsa 2002. március 18-i határozatában, melyről a felperest 2002. április 17-én értesítették, (R 247/2001-3. sz. ügy, a továbbiakban: megtámadott határozat) elutasította a fellebbezést. A fellebbezési osztály érdemben arra a megállapításra jutott, hogy tekintettel az érintett közönség nagyfokú figyelmére, a szóban forgó megjelölések között sem hangzásbeli, sem vizuális hasonlóság nem áll fenn. Megállapította továbbá, hogy a korábbi védjegy fogalmi hatása ellensúlyoz minden hangzásbeli és/vagy vizuális hasonlóságot az érintett megjelölések között.

Az eljárás és a felek kérelmei

9 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2002. június 13-án — angol nyelven — benyújtott keresetlevelükkel a „Picasso örökösök" néven eljáró felperesek e keresetet indították.

10 Mivel a beavatkozó az Elsőfokú Bíróság Hivatala által erre megszabott határidőn belül kifogást emelt az ellen, hogy az eljárás nyelve az angol legyen, az Elsőfokú Bíróság eljárási nyelvként a német nyelvet mint a közösségi védjegybejelentés nyelvét fogadta el az eljárási szabályzata 131. cikke 2. §-ának harmadik albekezdésével összhangban.

11 Az előadó bíró jelentése alapján az Elsőfokú Bíróság (második tanács) úgy határozott, hogy megnyitja a szóbeli szakaszt, és az eljárási szabályzat 64. cikkében meghatározott eljárásszervező intézkedések keretében kérdéseket tett fel a felpereseknek és az OHIM-nak, melyekre azok az erre előírt határidőn belül válaszoltak.

12 A 2003. november 11-i tárgyaláson a felek előadták érveiket és válaszaikat az Elsőfokú Bíróság által feltett kérdésekre.

13 A felperesek keresetükben azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság:

— helyezze hatályon kívül a megtámadott határozatot;

— adjon helyt a felszólalásnak, és utasítsa el a védjegy-bejelentési kérelmet;

— a beavatkozót kötelezze a költségek viselésére.

14 Az OHIM azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

— utasítsa el a keresetet;

— a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

15 A beavatkozó azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

— utasítsa el a keresetet;

— a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

A kereset elfogadhatóságáról

A felek érvei

16 A beavatkozó úgy érvel, hogy a kereset elfogadhatatlan, mivel a „Picasso örökösök" nem minősül sem természetes, sem jogi személynek. A keresetlevél az eljárási

szabályzat 44. cikke 5. §-ának rendelkezéseivel ellentétben nem határozza meg, hogy e jogalany milyen jogi személynek minősül, illetve a keresetlevélhez nem mellékelték a jog szerinti létezésének semmilyen bizonyítékát.

17 Az Elsőfokú Bíróság írásbeli kérdéseire válaszul a felperesek előadják, hogy a francia Code Civil 815. és azt követő cikkeinek értelmében örökölt, osztatlan közös tulajdonnal rendelkeznek, és bár nem minősülnek jogi személynek, a „Picasso örökösök" tagjaitól független jogalanynak tekintendő, amely lehet hitelező és adós, és perben félként szerepelhet. Másodlagosan, a felperesek előadták, hogy a kereset úgy tekintendő, mintha azt az öt társtulajdonos nevében nyújtották volna be. Továbbá nyilatkozatokat nyújtottak be, amelyek — a négy másik társtulajdonos nevében — Claude Ruiz-Picasso urat hatalmazzák meg a Pablo Picasso nevét és műveit illető jogaik védelme érdekében tett lépések megtételére.

18 Az OHIM előadta, hogy a „Picasso örökösök" szerepelnek a Közösségi Védjegylajstromban, mint a korábbi védjegy jogosultja, és ebből eredően a felszólalási eljárásban félként szerepelhetnek a 40/94 rendelet 8. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii) alpontja, valamint a 42. cikke (1) bekezdése a) pontjának rendelkezései értelmében.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

19 Annak igazolására, hogy a „Picasso örökösök" mint tagjaitól független jogalany, perben félként szerepelhet, a felperesek csupán a francia Code Civil 815. és azt követő cikkei rendelkezéseire hivatkoztak. Az Elsőfokú Bíróság azon kérésére, hogy ezirányú állításaikat egészítsék ki, és az eljárási szabályzat 44. cikkének 5. §-a értelmében nyújtsák be bizonyítékát e jogalany jogi személyiségének, a felperesek a francia Code civil 815. és azt követő cikkeire való ismételt hivatkozásra szorítkoztak. Ahelyett, hogy olyan kiegészítő tényeket adtak volna elő, amelyek az eljárási szabályzat 44. cikkének 5. §-a értelmében a „Picasso örökösök" — legalább

korlátozott — önállóságának és felelősségének alátámasztására alkalmasak, valamint annak bizonyítékát, hogy e jogalany erre jogosult képviselője megfelelően hatalmazta volna meg ügyvédjüket, a tulajdonostársak — másodlagosan — a címüket, négyük Claude Ruiz-Picasso részére szóló meghatalmazását, valamint az ez utóbbi által adott ügyvédi megbízást nyújtották be.

20 E körülmények között az a tény, hogy a „Picasso örökösök" a korábbi védjegy jogosultjaként van bejegyezve, valamint, hogy e jogon részt vett a felszólalási eljárásban és a fellebbezési tanács előtti eljárásban, nem elegendő ahhoz, hogy a nevében benyújtott keresetet az eljárási szabályzat 44. cikkében meghatározott feltételek értelmében megfelelőnek lehessen tekinteni.

21 A beavatkozó beadványában foglaltakkal ellentétben ez azonban nem jelenti a kereset elfogadhatatlanságát. A „Picasso örökösök" kifejezés ugyanis az öt tulajdonostársat együttesen jelöli, akik természetes személyekként nincsenek alávetve az eljárási szabályzat 44. cikke 5. §-a rendelkezéseinek. Így tehát a kereset az öt tulajdonostárs által benyújtott keresetnek tekintendő.

22 Az a tény, hogy a tulajdonostársak úgy döntöttek, hogy „Picasso örökösök" néven közösen nyújtják be a keresetet, nem befolyásolja annak elfogadhatóságát. Az ezen együttes néven eljáró személyek azonosíthatóságához ugyanis nem fér kétség. Ráadásul, jelen ügy körülményei között, a vitában érintett többi fél jogos érdekével nem ellentétes az, hogy az Elsőfokú Bíróság ezen ítélet céljából hivatalból helyesbítse a felperes elnevezését.

Az ügy érdeméről

23 A felperesek kérelmük alátámasztásaként két jogalapra hivatkoznak, mely egyrészt a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésén, másrészt a 40/94 rendelet 74. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eljárásjogi elvek figyelmen kívül hagyásán alapul, amennyiben a fellebbezési tanács a felszólalási eljárásban túllépte a felek közötti vita határait. A második jogalapot kell elsőként megvizsgálni.

A második, az eljárásjogi elvek megsértésére alapított jogalapról, mely szerint a fellebbezési tanács a felszólalási eljárásban túllépte a felek közötti vita határait

A felek érvei

24 A felperesek úgy érvelnek, hogy a megtámadott határozat 15. pontjában megfogalmazott, az érintett közönség részéről tanúsított nagyfokú figyelmet illető vélelem, valamint ugyanazon határozat 19–21. pontjában megfogalmazott, a korábbi védjegynek a piacra gyakorolt hatását és az érintett vásárlóközönség e védjegyről alkotott észlelését illető feltételezések nem a felek által a felszólalási eljárás során előterjesztett tényeken nyugszanak. A felperesek szerint a fellebbezési tanács nem alapozhatta volna határozatát olyan feltételezésekre és vélelmekre, amelyekre a felek nem hivatkoztak.

25 Az OHIM válaszában azzal érvel, hogy a fellebbezési tanács nem sértette meg a 40/94 rendelet 74. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eljárásjogi elveket

azzal, hogy olyan tényekre alapította határozatát, melyeket hivatalból vett figyelembe az eljárás során. Sőt, az OHIM szerint a fellebbezési tanács, helyesen eljárva, olyan közismert tényeket mérlegelt jogilag, melyekre már a felszólalási osztály is alapozta a határozatát.

26 A beavatkozó úgy véli, hogy az OHIM-nak jogában áll a határozatait közismert tényekre alapozni, akkor is, ha ezekre egyik fél sem hivatkozott az eljárás során. A beavatkozó szerint közismert tény, hogy a gépkocsik magas áron forgalmazott termékek, valamint hogy egy gépkocsi megvételekor a vevő elhatározását nagyszámú tényező befolyásolja.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

27 A 40/94 rendelet 74. cikkének rendelkezése szerint: „A lajstromozás viszonylagos kizáró okaival összefüggő eljárásban azonban [az OHIM] a vizsgálat során a felek által előterjesztett tényálláshoz, bizonyítékokhoz és érvekhez, valamint a kérelem szerinti igényekhez kötve van."

28 E rendelkezés az OHIM által végzett vizsgálatot két szempontból is korlátozza. Egyfelől az OHIM határozatainak ténybeli alapjára, azaz a tényállásra és bizonyítékokra vonatkozóan, amelyekre e határozatok jogosan alapíthatóak (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-232/00. sz., Chef Revival USA kontra OHIM — Massagué Marín (Chef) ügyben 2002. június 13-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-2749. o.] 45. pontját), másfelől e határozatok jogi alapját, azaz azon rendelkezéseket illetően, amelyeket az ügyet tárgyaló joghatóságnak alkalmaznia kell. Ily módon, amikor a fellebbezési tanács valamely felszólalási eljárást lezáró határozat elleni fellebbezést bírál el, határozatát csak az érintett fél által felhozott viszonylagos kizáró okokra, illetve az e fél által arra vonatkozólag előterjesztett tényekre és bizonyítékokra alapíthatja (az Elsőfokú Bíróság T-308/01. sz., Henkel kontra OHIM-LHS [Egyesült Királyság] [KLEENCARE] ügyben 2003. szeptember 23-án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-3253. o.] 32. pontja).

29 Ugyanakkor a fellebbezési tanács által folytatott vizsgálat ténybeli alapjának korlátozása nem zárja ki, hogy a felszólalási eljárás során a felek által kifejezetten előterjesztett tényeken felül a fellebbezési tanács közismert tényeket, azaz olyan tényeket vegyen figyelembe, melyeket bárki ismerhet, illetve melyek általánosan hozzáférhető forrásokból megismerhetőek.

30 Ugyanis, először is figyelembe kell venni, hogy a 40/94 rendelet 74. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogi rendelkezés kivételt képez a tények hivatalból való vizsgálatának elvéhez képest, melyet *in limine* e rendelkezés előír. E kivételnek ennélfogva olyan szigorú értelmezés tárgyát kell képeznie, mely úgy határozza meg a tartalmát, hogy az ne haladja meg a célja eléréséhez szükséges mértéket.

31 A 40/94 rendelet 74. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogi rendelkezés célja, hogy mentesítse az OHIM-ot a tényeknek a felek közötti eljárások keretében történő, hivatalból való vizsgálatának feladata alól. E célt nem veszélyezteti a közismert tények OHIM általi figyelembevétele.

32 Ugyanakkor a 40/94 rendelet 74. cikke (1) bekezdésének nem lehet célja a felszólalási osztály, illetve a fellebbezési tanács arra történő kényszerítése, hogy tudatosan olyan ténybeli feltételezésekre alapítsa határozatát, melyek nyilvánvalóan hiányosak, vagy a valósággal ellentétesek. Szintén nem célja, hogy a felszólalási eljárásban részt vevő felektől megkívánja, hogy minden olyan közismert tényt az OHIM elé terjesszenek, mely esetleg lényeges lehet a meghozandó határozat szempontjából. Az e rendelkezés olyan értelmezése, mely szerint közismert tények hivatalból való figyelembevétele kizárt, arra ösztönözné a feleket, hogy beadványukba — elővigyázatosságból — általánosan ismert tények részletes leírását illesszék, és ez a felszólalási eljárás jelentős megnehezülésének veszélyével járna.

33 A fenti megfontolások fényében meg kell vizsgálni, hogy a fellebbezési tanács az e jogalapban említett különböző tényezők figyelembevételével túllépte-e a felek közötti vita határait a felszólalási eljárásban.

34 Először is a felperesek vitatják a megtámadott határozat 15. pontját, mely szerint az átlagos fogyasztó figyelmének foka a szóban forgó termék kategóriájától függően változik, és amely szerint „feltételezhető, hogy jelen esetben az érintett fogyasztó különös figyelmet fordít e termékek megvételére" (azaz a személygépkocsikra és azok alkatrészeire, valamint az omnibuszokra). Másodszor, a felperesek kifogásolják, hogy a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 19. pontjában figyelembe vette a „Picasso" név fogalmi hatását az érintett piacon, és megállapította, hogy „feltételezhető, hogy az európai fogyasztók többsége a „PICASSO" kifejezést összekapcsolja a világ leghíresebb 20. századi festőjének, Pablo Picassónak a nevével". Harmadszor, a felperesek úgy vélik, hogy a fellebbezési tanács nem alapozhatott a megtámadott határozat 20. és 21. pontjában megfogalmazott állításokra, melyek szerint „a PICASSO megjelölésben benne rejlő megkülönböztető képesség olyan fokú, hogy bármely, az érintett fogyasztók részéről érzékelhető különbség elegendő bármiféle összetéveszthetőség kizárásához", és „az érintett fogyasztó a PICASSO névvel és az azt magába foglaló védjeggyel szembesülve sosem fog a PICARO védjegy és a — PICASSO védjegyben említett — spanyol művész között párhuzamot vonni".

35 A megtámadott határozat fent idézett részleteiben a fellebbezési tanács nem vett figyelembe új — közismert vagy éppen nem közismert — tényeket, hanem kifejtette és alkalmazta az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a szóban forgó megjelölések közötti összetéveszthetőség fennállásának megítéléséhez jelentős ismérvet, azaz a kérdéses termékek, illetve szolgáltatások kategóriájának ésszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztójának feltételezett észlelését (a Bíróság C-251/95. sz. SABEL-ügyben 1997. november 11-én hozott ítéletének [EBHT 1997., I-6191. o.] 23. pontja, a C-210/96. sz., Gut Springenheide és Tusky ügyben 1998. július 16-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-4657. o.] 31. pontja és a C-342/97. sz., Lloyd Schuhfabrik Meyer ügyben 1999. június 22-én hozott ítéletének [EBHT 1997., I-3819. o.] 25. és 26. pontja). Ez tehát a fellebbezési tanács érvelésének lényeges részét képezte. A felperesek nem állíthatják, hogy a fellebbezési tanács az összetéveszthetőség értékeléséhez nélkülözhetetlen ismérv alkalmazásával túllépte volna a felek közötti vita határait.

36 A fent említett második érvet illetően hozzá kell fűzni, hogy a „Picasso örökösök" az OHIM fellebbezési tanácsához benyújtott fellebbezése indokolásának 3. oldalán maga is rámutatott a következőkre:

„[Az OHIM] először is megállapítja, hogy az európai fogyasztók tudatában vannak annak, hogy Picasso híres spanyol festő. A felperes osztja e nézőpontot."(„The Office firstly notes that PICASSO will be recognized by the European consumers as a famous Spanish painter. The Appellant shares this point of view.")

37 E körülmények között a felperesek nem kifogásolhatják, hogy a fellebbezési tanács a megtámadott határozatban figyelembe vette az érintett közönség feltételezett észlelését, amelyet a „Picasso örökösök" kifejezetten megerősített a fent említett beadványában. E tekintetben tehát a jogalap helytelen.

38 Következésképpen a második jogalap megalapozatlan.

Az első, a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésére alapított jogalapról

A felek érvei

39 A felperesek hat érvet hoznak fel e jogalap alátámasztására.

40 Először is, a felperesek kifogásolják, hogy a fellebbezési tanács azon feltételezésre alapozta határozatát, mely szerint gépjármű, illetve azok alkatrészei megvételekor az átlagos fogyasztó különösen körültekintő és figyelmes. A felperesek kifejtik, hogy e feltételezés csak a megvétel pillanatára vonatkozik, míg az érintett, a szóban forgó megjelöléseket viselő árukkal a vásárláson kívüli helyzetben találkozva — például megpillantva az említett járműveket az úton — még a figyelmes fogyasztók is hihetik azt, hogy e termékek valamilyen módon azonosak, illetve gazdasági vagy egyéb kapcsolat áll fenn kereskedelmi eredetük között. A fellebbezési tanács a felperesek szerint így nem vette figyelembe az ún. „megvétel utáni összetévesztés" elméletet, jóllehet ez általánosan elfogadott elmélet a védjegyjog területén, különösen a Bíróság C-206/01. sz., Arsenal Football Club ügyben 2002. november 12-én hozott ítéletében (EBHT 2002., I-10273. o.). A felperesek ezen összefüggésben hangsúlyozzák, hogy az összetéveszthetőség fogalma magában foglalja a közvetett összetévesztés veszélyét is. Ezenkívül a felperesek kifogásolják, hogy a fellebbezési tanács nem fejtette ki azon indokokat, melyekre az érintett fogyasztók különösen körültekintő és figyelmes minősítésével kapcsolatos feltételezést alapította.

41 Másodszor, a felperesek előadják, hogy a kérdéses megjelölések között vizuális és hangzásbeli hasonlóság áll fent. Kifejtik továbbá, hogy két megjelölés közötti vizuális, hangzásbeli és fogalmi hasonlóságot a két megjelölés összehasonlítása alapján kell értékelni, az érintett közönség összetételétől függetlenül, hiszen ez utóbbi csak az összetéveszthetőség átfogó mérlegelésekor jelentős tényező.

42 Harmadszor, a felperesek vitatják azt az érvet, mely szerint a „Picasso" név fogalmi hatása érvényesül a kérdéses megjelölések hangzásbeli és vizuális hasonlóságával szemben. Rámutatnak arra, hogy a PICASSO szóvédjegy nem bír jelentéssel az érintett árukkal, azaz a gépjárművekkel kapcsolatban. A felperesek szerint a fellebbezési tanácsnak az összetéveszthetőséget csupán ezen áruk vonatkozásában kellett volna megvizsgálnia, valamint szerintük nem lényeges azon jelentések figyelembevétele, melyekkel a megjelölés a gépjárművekkel összefüggésben álló jelentésén kívül bírhat. A tárgyaláson a felperesek hozzáfűzték, hogy azon megközelítés elfogadása, mely szerint a „Picasso" kifejezés mint olyan magától értetődő, és mindig a festőre, nem pedig gépjárművekre vonatkozóként értendő, azzal a következménnyel járhat, hogy tagadja e védjegy megkülönböztetőképességét

ezen áruk vonatkozásában, jóllehet azt az OHIM bejegyezte. Ezenfelül ez a megközelítés korlátozná a PICASSO védjegy oltalmát abban az értelemben, hogy csak szigorúan azonos megjelölések esetén lehetne hivatkozni rá, hiszen a szó jelentéstartalma mindig ellensúlyozná azt a vizuális és hangzásbeli hasonlóságot, mely e szóvédjegy és a valamelyest eltérő megjelölések között fennállhat.

13 A felperesek ezenkívül kijelentik, hogy az összetéveszthetőség megállapításához elegendő lehet két megjelölés csupán egyetlen jelentős ismérv — mint a vizuális vagy hangzásbeli ismérv — alapján való hasonlóságának ténye.

14 Negyedszer, a felperesek úgy érvelnek, hogy a megtámadott határozat figyelmen kívül hagyta azt a szabályt, mely szerint az összetéveszthetőség annál inkább megállapítható, minél nagyobb a korábbi védjegynek a megkülönböztető képessége. A felperesek úgy érvelnek, hogy a PICASSO szóvédjegy lényegi megkülönböztető-képessége nagy, míg az a tény, hogy e megjelölés egy híres festő neve is, e tekintetben szerintük nem lényeges.

15 Ötödször, a felperesek úgy vélik, hogy a megtámadott határozat 21. pontjában a fellebbezési tanács hibásan csak azt a kérdést vizsgálta, hogy az érintett közönség a korábbi védjeggyel találkozva gondolhat-e a bejegyezni kívánt védjegyre. A felperesek szerint ellenben azt lett volna szükséges megvizsgálni, hogy e közönség a bejegyezni kívánt védjeggyel találkozva érzékel-e kapcsolatot ezen védjegy és a korábbi védjegy között. Figyelembe véve a két megjelölés közötti hasonlóságot, a felperesek úgy vélik, hogy jelen esetben a két védjegy között fennáll a kapcsolat.

16 Végezetül, hatodszor, a felperesek úgy érvelnek, hogy a fellebbezési tanács félreértette azon érvet, mely szerint a beavatkozó a korábbi védjegyből hasznot kívánt húzni, valamint tudatosan törekedett az érintett megjelölések közötti összetéveszthetőségre. A felperesek tudomásul veszik, hogy a felszólalás a 40/94

rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontján alapul, és nem ugyanazon cikk (5) bekezdésén, azonban hangsúlyozzák, hogy ezen érv abban az összefüggésben merült fel, amelyben a „Picasso örökösök" úgy érvelt a fellebbezési eljárás során, hogy a védjegybejelentés benyújtásakor a beavatkozó tudatában volt annak, hogy a korábbi védjeggyel jelölt áruk forgal kerülhetnek..

47 Az OHIM és a beavatkozó úgy vélik, hogy a jogalap megalapozatlan, hiszen a szóban forgó két megjelölés közötti különbség elegendő ahhoz, hogy az összetéveszthetőséget kizárja.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

48 A 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint a korábbi védjegy jogosultjának felszólalása alapján a lajstromozni kívánt védjegy nem részesülhet védjegyoltalomban azon a területen, ahol a korábbi védjegy oltalom alatt áll, amennyiben azt a fogyasztók a korábbi védjeggyel való azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt összetéveszthetik.

49 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint annak veszélye, hogy az érintett közönség úgy hiheti, hogy a kérdéses áruk, illetve szolgáltatások ugyanazon vállalkozástól vagy adott esetben gazdaságilag kapcsolt vállalkozásoktól származnak, elegendő az összetéveszthetőség megállapításához.

50 Ugyanezen ítélkezési gyakorlat szerint az összetéveszthetőséget átfogóan, a szóban forgó megjelöléseknek, illetőleg áruknak vagy szolgáltatásoknak az érintett vásárlóközönség által történő észlelése szerint, valamint az adott esetet jellemző

tényezők — különösen a védjegyek közötti hasonlóság, illetve a jelölt áruk vagy szolgáltatások hasonlósága közötti kölcsönös függés — figyelembevételével kell megítélni (lásd az Elsőfokú Bíróság T-162/01. sz., Laboratorios RTB kontra OHIM — Giorgio Beverly Hills [GIORGIO BEVERLY HILLS] ügyben 2003. július 9-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-2821. o.] 31–33. pontját és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

51 Jelen esetben a korábbi védjegy a 40/94 rendelet 8. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében közösségi védjegy. Következésképpen az előző pontban említett feltételek értékeléséhez az egész Közösségen belül figyelembe kell venni a közönség nézőpontját. A korábbi védjeggyel jelölt áruk természetéből adódóan az érintett közönség végső felhasználókból tevődik össze.

52 Tudvalévő, hogy a védjegybejelentésben szereplő áruk, valamint a korábbi védjeggyel jelölt áruk részben azonosak és részben hasonlóak.

53 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a szóban forgó megjelölések közötti hasonlóság foka elegendően nagy-e ahhoz, hogy meg lehessen állapítani az összetéveszthetőséget a megjelölések között. Ahogyan az az ítélkezési gyakorlatból következik, az ütköző megjelölések vizuális, hangzásbeli és fogalmi hasonlóságát illetően az összetéveszthetőséget a védjegyek által keltett összbenyomást alapul véve, átfogóan kell értékelni, figyelembe véve különösen a védjegyek megkülönböztető és domináns jegyeit (az Elsőfokú Bíróság T-292/01. sz., Phillips-Van Heusen kontra OHIM — Pash Textilvertrieb und Einzelhandel [BASS] ügyben 2003. október 14-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-4335. o.] 47. pontja, és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E tekintetben el kell utasítani a felperesek érvelését, mely szerint két megjelölés közötti hasonlóságot az érintett közönség összetételére tekintet nélkül kell mérlegelni, hiszen ez utóbbi csak az összetéveszthetőség átfogó mérlegelésekor meghatározó. A szóban forgó megjelölések közötti hasonlóság elemzése elengedhetetlen eleme az összetéveszthetőség átfogó mérlegelésének. Ez utóbbihoz hasonlóan ezen elemzést is az érintett közönség észlelésére tekintettel kell végezni.

54 A vizuális és hangzásbeli hasonlóságot illetően a felperesek helyesen mutattak rá arra, hogy a szóban forgó megjelölések mindegyike három szótagból áll, hasonló helyeken és ugyanabban a sorrendben ugyanazokat a magánhangzókat, illetve az „ss", illetve „r" betűk kivételével ugyanazokat a mássalhangzókat tartalmazzák, mely utóbbiak ráadásul hasonló helyeken találhatóak. Végül, különös jelentőségű az első két szótag, valamint az utolsó betű azonosságának ténye. Ugyanakkor az „ss" kettős mássalhangzó kiejtése igen tisztán különbözik az „r" mássalhangzó kiejtésétől. Ebből következően a két megjelölés vizuálisan és hangzásban hasonló, azonban ez utóbbi szempontból a hasonlóság foka csekély.

55 Fogalmi szempontból a PICASSO szómegjelölést mint a híres festő, Pablo Picasso nevét különösen jól ismeri az érintett közönség, a PICARO szómegjelölést a spanyolul beszélő fogyasztók a spanyol irodalom egyik szereplőjére utaló kifejezésként érthetik, míg az érintett közönség spanyolul nem beszélő (nagyobb) része számára nem hordoz jelentéstartalmat. A megjelölések tehát fogalmi szempontból nem hasonlóak.

56 Az ilyen jellegű fogalmi különbségek ellensúlyozzák — bizonyos körülmények között — az érintett megjelölések közötti képi és hangzásbeli hasonlóságot. Ennek fennállásához az szükséges, hogy legalább az egyik megjelölésnek az érintett közönség észlelése szerint világos és határozott jelentéssel kell bírnia, hogy az azonnal érthető legyen számára (a fenti 53. pontban hivatkozott BASS-ítélet 54. pontja).

57 A PICASSO szóvédjegy az érintett közönség észlelése szempontjából világos és határozott jelentéstartalommal bír. A felperesek állításaival ellentétben az összetéveszthetőség mérlegelése tekintetében jelen esetben nem befolyásolja a megjelölés jelentésének jelentőségét az a tény, hogy e jelentés nem áll kapcsolatban az érintett árukkal. A festő, Pablo Picasso hírneve olyan mértékű, hogy azt — ellenkező értelmű konkrét bizonyítékok hiányában — nem lehet úgy tekinteni, hogy a PICASSO

megjelölés mint járművekkel kapcsolatos védjegy az átlagos fogyasztó észlelésében felülírja a festő nevét oly módon, hogy e fogyasztó a PICASSO védjeggyel találkozva az érintett áruk összefüggésében, a továbbiakban figyelmen kívül hagyja a megjelölés jelentését mint a festő nevét, és azt elsősorban a gépjárműveket jelölő védjegyek egyikének tekinti.

58 Ebből következik, hogy a szóban forgó megjelölések közötti fogalmi különbségek jelen esetben ellensúlyozzák a fenti 54. pontban leírt vizuális és hangzásbeli hasonlóságokat.

59 Az összetéveszthetőség átfogó értékelésének keretében ezen felül figyelembe kell venni azon tényt, hogy az érintett áruk természetére és különösen azok árára és kifejezetten technikai jellegére tekintettel, az érintett közönség figyelmének foka ezen áruk vételekor különösen magas. A felperesek által felvetett lehetőség, mely szerint az érintett közönség tagjai az adott árukat olyan helyzetekben is észlelhetik, amelyekben nem tulajdonítanak nekik akkora figyelmet, nem akadályozza a figyelem fokának számításba vételét. Valamely megjelölés lajstromozásának valamely korábbi védjeggyel fennálló összetéveszthetőségén alapuló elutasítása indokolt annak alapján, hogy az ilyen összetévesztés jogtalanul befolyásolhatja az érintett fogyasztókat az adott áruk, illetve szolgáltatások közötti választásban. Következésképpen az összetéveszthetőség mérlegelésekor figyelembe kell venni az átlagos fogyasztó figyelmének fokát abban a pillanatban, amikor a különböző, a védjegy árujegyzékében szereplő osztályba tartozó árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozóan kialakítja választását, illetve amikor választ közülük.

60 Hozzá kell fűzni, hogy az a kérdés, hogy az összetéveszthetőség mérlegelésekor tekintetbe kell-e venni az érintett közönség figyelmének fokát, eltér attól a kérdéstől, hogy a vételi helyzetet követő körülmények jelentősek lehetnek-e a védjegyjog megsértésének megállapításánál, ahogyan azt a Bíróság az Arsenal Football Club ügyben hozott ítéletében (fenti 40. pont) — melyre a felperesek is hivatkoznak — a védjeggyel azonos megjelölés használata esetében elismerte.

61 Ezenkívül a felperesek jelen ügyben tévesen hivatkoznak az ítélkezési gyakorlatra, mely szerint — az akár önmagukban, akár a piaci ismertségük okán — jelentősebb megkülönböztetőképességgel rendelkező védjegyek szélesebb körű oltalomban részesülnek, mint az alacsonyabb megkülönböztetőképességgel bírók (a fenti 35. pontban hivatkozott SABEL-ügyben hozott ítélet 24. pontja és a Bíróság C-39/97. sz. Canon–ügyben 1998. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-5507. o.] 18. pontja). A PICASSO szóvédjegynek, amely a híres festő, Pablo Picasso nevével egyezik meg, az ismertsége nem fokozza az összetévesztés veszélyét a két szóban forgó megjelölés között az érintett áruk vonatkozásában.

62 Mindezen érvekre tekintettel a kérdéses megjelölések közötti hasonlóság foka nem elegendően magas ahhoz, hogy azt úgy lehessen tekinteni, hogy az érintett közönség a kérdéses árukat ugyanattól a vállalkozástól, vagy adott esetben gazdaságilag kapcsolt vállalkozásoktól származónak hiheti. Ennélfogva a fellebbezési tanács helyesen állapította meg, hogy nem áll fenn közöttük az összetéveszthetőség.

63 Végül, az OHIM-hoz benyújtott fellebbezés indokait ismertető beadványban előterjesztett érvet illetően, mely szerint a beavatkozó által lajstromoztatni kívánt védjegy választása — csalárd módon — pusztán a korábbi védjegy kereskedelmi sikeréből való jogosulatlan előny szerzésére irányult, a fellebbezési tanács helyesen állapította meg, hogy ez az érv csak a 40/94 rendelet 8. cikkének (5) bekezdése keretében lehetett volna meghatározó, amelyre azonban nem alapított a felszólalás.

64 Ennélfogva az első jogalapot is el kell utasítani.

65 Ebből kifolyólag a keresetet egészében el kell utasítani.

A költségekről

66 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperesek pervesztesek lettek, az OHIM és a beavatkozó kérelmének megfelelően a felpereseket kötelezni kell az OHIM és a beavatkozó költségeinek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (második tanács)

a következőképpen határozott:

1) A keresetet elutasítja.

2) A felpereseket kötelezi a költségek viselésére.

Forwood Pirrung Meij

Kihirdetve Luxembourgban, a 2004. június 22-i nyilvános ülésen.

H. Jung J. Pirrung

hivatalvezető elnök